

GRADUAAT IN HET TRANSPORT EN DE LOGISTIEK

SAMENWERKINGSVERBAND HBO5 LEUVEN

TOETS NIEUWE GRADUAATSOPLEIDING • ADVIESRAPPORT

11 MAART 2019

Inhoud

1	Samenvattend advies van de visitatiecommissie.....	4
2	Rapportage van de bevindingen en overwegingen	6
2.1	Generieke kwaliteitswaarborg 1: beoogd eindniveau	6
2.2	Generieke kwaliteitswaarborg 2: onderwijsleeromgeving	7
2.3	Generieke kwaliteitswaarborg 3: te realiseren eindniveau	10
2.4	Generieke kwaliteitswaarborg 4: opzet en organisatie van de interne kwaliteitszorg	11
2.5	Eindoordeel.....	13
3	Beoordelingsproces	14
4	Overzicht oordelen	15
	Bijlage 1: Basisgegevens over de opleiding.....	16
	Bijlage 2: Domeinspecifieke leerresultaten (DLR).....	17
	Bijlage 3: Samenstelling visitatiecommissie.....	19
	Bijlage 4: Overzicht van de bestudeerde documenten	20

1 Samenvattend advies van de visitatiecommissie

De NVAO heeft de domeinspecifieke leerresultaten van de nieuwe opleiding Graduaat in het transport en de logistiek gevalideerd op 10 december 2018.

Het Graduaat in het transport en de logistiek wil studenten opleiden die een belangrijke rol in de dagelijkse werking van de logistieke wereld kunnen spelen. De opleiding onderscheidt daarbij zes subsectoren binnen de logistiek waaronder bijvoorbeeld wegtransport, luchtvaart en magazijnbeheer. De opleiding heeft duidelijk geformuleerd wat afgestudeerden zullen kennen en kunnen, zoals onder andere het opstellen van een planning, het aansturen van een operationeel team en het documenteren van gegevens rondom goederenstromen.

De opleiding wordt georganiseerd als een dagopleiding maar biedt ook mogelijkheden voor werkstudenten om aan het onderwijs deel te nemen. De opleiding houdt hiervoor onder andere rekening met lestijden. De opleiding heeft een onderwijsprogramma uitgewerkt waarin het van groot belang is dat studenten opdrachten uitvoeren en daar direct feedback op krijgen. Sommige van die opdrachten zijn ingebed in een spel dat met andere studenten wordt gespeeld. Naast dergelijke vormen biedt de opleiding onderwijs aan door meer klassieke werkvormen, zoals instructie aan studenten. Het programma bestaat voor een deel uit werkplekleren dat op verschillende manieren wordt ingevuld, zowel door bedrijfsbezoeken en simulatie-opdrachten maar ook door het uitvoeren van opdrachten op een reële werkplek. Docenten van de opleiding hebben sterke affiniteit met de dagelijkse praktijk van de logistiek, doordat zij hier zelf nog in fungeren. Tot slot zijn docenten gehouden zich op regelmatige basis bij te scholen in onderwijskundige en didactische onderwerpen.

Over de toetsing is door de opleiding evenzeer goed nagedacht, de opleiding beoogt zoveel mogelijk studenten direct van feedback te voorzien. De opleiding gebruikt daarbij zowel tussentijdse als afsluitende opdrachten. Verder is het binnen de opleiding van belang dat studenten zelf hun leerproces leren vormgeven: de opleiding spreekt daartoe het lerend vermogen van de student aan. De vooruitgang van de leerresultaten kan worden gevolgd in het portfolio. De toetsing moet nog wel in concreto uitgewerkt worden.

Door middel van het systeem van kwaliteitszorg is voorzien in processen en instrumenten voor de evaluatie van de kwaliteit van het onderwijs. De opleiding zal een permanente opleidingscommissie en een toetscommissie installeren. De opleiding zal zich eens per jaar bezinnen over de kwaliteit en ontwikkeling van de opleiding. Daartoe zal de opleiding met regelmaat bevragingen van de verschillende stakeholders organiseren. De mate waarin over de rollen en taken van de verschillende hierbij betrokken commissies is nagedacht is nog beperkt.

De visitatiecommissie (hierna: commissie) die de aanvraag van het samenwerkingsverband HBO5 Leuven voor de opleiding Graduaat in het transport en de logistiek heeft beoordeeld, brengt een positief advies uit aan de NVAO. Zij baseert haar oordeel op het informatiedossier en het toelichtend gesprek.

Met het oog op de verdere ontwikkeling van de nieuwe opleiding, formuleert de commissie de volgende aanbevelingen. Deze aanbevelingen doen geen afbreuk aan het huidige oordeel over de potentiële kwaliteit van de opleiding.

De commissie beveelt de opleiding aan:

- om de internationale benchmark (onder andere vergelijking curricula) uit te breiden, met name gezien het internationale karakter van de opleiding maar ook om een internationaal netwerk uit te bouwen;
- om interculturele competenties sterker in de opleidings specifieke leerresultaten op te nemen;

- om snel werk te maken van de uitwerking van de ECTS-fiches voor de afstudeerrichtingen;
- verdere mogelijkheden te zoeken die werkstudenten in staat zullen stellen de opleiding, die als dagopleiding wordt georganiseerd, te doorlopen;
- gezien de beoogde startdatum van de opleiding, de uitwerking van de toetsing van het werkplekleren spoedig tot stand te brengen;
- de specifieke regelingen voor de graduaatsopleiding heel duidelijk zichtbaar op te nemen in de OER.
- om degelijk na te denken welke geledingen in de toetscommissie zullen zetelen;
- om de samenwerking tussen de specifieke opleidingsraden en -commissies vorm te geven.

Den Haag, 11 maart 2019

Namens de commissie ter beoordeling van de toets nieuwe opleiding voor de opleiding Graduaat in het transport en de logistiek van het samenwerkingsverband HBO5 Leuven,

Johan Veeckman
(voorzitter)

Jetse Siebenga
(secretaris)

2 Rapportage van de bevindingen en overwegingen

2.1 Generieke kwaliteitswaarborg 1: beoogd eindniveau

Het beoogd eindniveau weerspiegelt qua niveau, oriëntatie en inhoud de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en/of het vakgebied worden gesteld aan de opleiding.

Bevindingen

De opleiding richt zich op zes sectoren binnen het transport en de logistiek, te weten wegtransport, luchtvaart, magazijnbeheer, spoorvervoer, douanedeclaratie en terminalbeheer. De opleiding stelt zich tot doel het opleiden van beroepskrachten die in staat zijn zelfstandig een planning op te maken, rekening houdend met verschillende factoren zoals beschikbaarheid van mens en materiaal, gemaakte afspraken met de klant, vigerende wet- en regelgeving, duurzaamheid, milieu en veiligheid. De afgestudeerde is klantgericht en beschikt over sociale vaardigheden en effectieve mondelinge en schriftelijke communicatievaardigheden. Hij beheert informatiestromen, beheert en verzorgt de nodige documentatie en kan die digitaal organiseren, zonder voorbij te gaan aan relevante privacy-regelgeving.

De afgestudeerde is in staat om een operationeel team aan te sturen en nauw samen te werken met diverse stakeholders. Hij werkt onder begeleiding, vooral in omgevingen met een hogere complexiteit en houdt rekening met bedrijfsdoelen en 'Key Performance Indicators' (KPI's). De afgestudeerde weet dan ook productiviteitsverhogende technieken, zoals lean-technieken toe te passen om de effectiviteit en efficiëntie te bevorderen. Daarbij heeft hij voldoende inzicht in customer service en gebruikt ICT-toepassingen waar nodig. Zo heeft de gegradueerde binnen elke afstudeerrichting zicht op toekomstige mogelijkheden en opportuniteiten die samenhangen met de digitale revolutie. Hij heeft aandacht voor het aspect e-commerce en in het bijzonder e-fulfilment. De commissie besprak verder met de opleiding het belang van een internationale oriëntatie en het vermogen tot interculturele communicatie. De opleiding onderkent dat deze van belang zijn.

De opleiding heeft de opleidingsspecifieke leerresultaten opgesteld op basis van de domeinspecifieke leerresultaten. In een duidelijke matrix is uiteengezet hoe deze zich tot elkaar verhouden. Uit de opleidingsspecifieke leerresultaten blijkt dat teneinde de bovenstaande taken en rollen te vervullen, de afgestudeerde algemene, theoretische, logistieke kennis heeft en toepast. Daarbij analyseert de afgestudeerde eenvoudige logistieke processen en technieken en doet verbetervoorstellen. De opleiding onderscheidt in aansluiting op de eerdergenoemde zes sectoren, zes met die sectoren overeenkomstige afstudeerrichtingen. De opleidingsspecifieke leerresultaten zijn opgesteld onder raadpleging van het beroepenveld. Daarbij zijn gesprekken geweest met bedrijven binnen alle van de zes genoemde sectoren, waaronder ook de luchthaven Zaventem en de bijbehorende Airport Academy. Daarnaast heeft de opleiding de leerresultaten vergeleken met een Nederlandse opleiding, teneinde ook tot een internationale benchmark van de opleiding te kunnen komen. Uit die vergelijking concludeert de opleiding dat de curricula voor grote delen overeenkomstig zijn en dat er enkele accentverschillen zijn die bijvoorbeeld de vreemde taal betreffen. Bij de vergeleken opleiding leren de studenten Duits, in de hier besproken opleiding leren studenten Frans. Voor beide opleidingen geldt dat studenten ook Engels leren, een taal die binnen de logistieke wereld veruit het meest gebruikt wordt.

De opleiding bevat per afstudeerrichting enkele kwalificaties die zijn toegepast op de specifieke sector, en daarmee specifieke eindkwalificaties per afstudeerrichting geformuleerd.

De eindkwalificaties voor alle afstudeerrichtingen zijn als bijlage bijgeleverd, in het informatiedossier worden evenwel maar drie afstudeerrichtingen besproken, te weten wegtransport, luchtvaart en magazijnbeheer.

De opleiding onderscheidt zich van niveau zes onder andere doordat het onderzoekend vermogen van studenten niet specifiek wordt ontwikkeld. Het is juist van belang dat studenten leren hoe ze zich kunnen bijscholen, het lerend vermogen wordt in de opleiding wel aangesproken. Deze en andere soft skills hebben een duidelijke plaats in het curriculum. De afgestudeerden komen terecht in functies waar ze dagelijks op korte termijn beslissingen moeten nemen over vertrek en aankomst van transport en gemaakte prijsafspraken. Zij moeten dus wel oog hebben voor de samenwerking tussen de verschillende partijen, maar niet de lange-termijn implicaties van beslissingen systematisch en op een hoger niveau kunnen doordenken.

In het informatiedossier is opgenomen op welke wijze afgestudeerden van de opleiding kunnen instromen in een professionele bachelor bedrijfsmanagement, afstudeerrichting logistiek management van het UC Limburg, die wordt verzorgd te Diepenbeek. Het traject beslaat 90 ECTS, tijdens het traject wordt voornamelijk aandacht geschonken aan de competenties die het verschil maken tussen een graduaats- en professionele bacheloropleiding.

Overwegingen

De commissie stelt vast dat de opleiding een correcte vertaling heeft gemaakt van de DLR naar OLR in een duidelijke matrix. De afstemming met het werkveld heeft bijgedragen aan de opstelling van de leeruitkomsten, inclusief de noodzakelijke soft skills, die qua niveau en qua oriëntatie aansluiten bij de verwachtingen van het beroepenveld. De commissie beveelt de opleiding wel sterk aan om de internationale benchmark uit te breiden. Ten eerste omdat het een sector betreft die zeer internationaal van aard is, en ten tweede omdat de opleiding ook een internationaal netwerk kan uitbouwen.

De commissie is positief over de wijze waarop de opleiding zich in het informatiedossier en tijdens het toelichtende gesprek heeft uitgelaten over het beoogde niveau van de opleiding. De opleiding heeft een helder beeld van hoe zich binnen de sector het niveau 5 verhoudt tot niveau 4 en 6. De commissie vindt het daarnaast positief dat de opleiding de aansluiting op een vervolgtraject binnen een professionele bachelor heeft weergegeven. De commissie beveelt de opleiding evenwel aan om interculturele competenties sterker in de opleidingsspecifieke leerresultaten op te nemen.

Resumerend stelt de commissie vast dat de opleidingsspecifieke leerresultaten de actuele eisen weerspiegelen die in dit vakgebied worden gesteld, en dat deze op het juiste niveau zijn vastgesteld.

Oordeel: voldoende

2.2 Generieke kwaliteitswaarborg 2: onderwijsleeromgeving

De onderwijsleeromgeving maakt het voor studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen

De opleiding biedt een voltijds dagtraject van 120 studiepunten aan en richt zich zowel op generatiestudenten, werkzoekenden, heroriënteerders en werkstudenten. De nadruk legt de opleiding daarbij vooral op generatiestudenten, die met uiteenlopende vooropleidingen toegang hebben.

Op het niveau van de hogeschool en associaties zijn een EVK en een EVC-procedure geformuleerd om werkstudenten en heroriënteerders de mogelijkheid te geven tot vrijstelling van bepaalde opleidingsonderdelen. De toepassing van deze procedures zijn voor graduaatsopleidingen nog minder gekend en uitgewerkt, zo blijkt uit het toelichtend gesprek.

De opleiding heeft in een matrix de opleidingsspecifieke leerresultaten gekoppeld aan de verschillende onderdelen van het curriculum. Die matrix vormt het uitgangspunt voor het opstellen van de studiefiches en de lespraktijk van de docenten. Uit de matrix blijkt dat studenten de gehele opleiding werken aan de opleidingsspecifieke leerresultaten die voor alle studenten gelden. De leerresultaten die zijn geformuleerd voor de verschillende afstudeerrichtingen komen vooral aan bod in de tweede opleidingsfase. In eerste opleidingsfase maken studenten kennis met elke afstudeerrichting. Dit weerspiegelt zich in het feit dat er van elke afstudeerrichting minstens één leerresultaat reeds in eerste opleidingsfase aan bod komt. Naarmate de opleiding vordert (na de eerste 60 SP) komen in toenemende mate de verschillende leerresultaten aan bod op de werkplek. Het opleidingsonderdeel 'Integratie op de werkplek' omvat alle algemene leerresultaten alsook alle leerresultaten van de gekozen afstudeerrichting. Voor de gemeenschappelijke onderdelen zijn de studiefiches uitgewerkt, voor de onderdelen behorend tot de specifieke afstudeerrichtingen moeten die nog uitgewerkt worden.

De opleiding bestaat uit zes clusters met steeds een aantal opleidingsonderdelen per cluster. De clusters zijn: Professionele vaardigheden, Logistiek (supply chain), Logistieke software, Magazijn, Transport en Integratie in de reële arbeidssituatie. De opleiding richt zich in de eerste fase van de opleiding sterk op het cluster Professionele Vaardigheden zodat studenten de stap naar de werkplek in de latere fase van de opleiding goed kunnen zetten, maar er is blijvend in de opleiding aandacht voor het toepassen van professionele vaardigheden.

Het cluster Logistiek (Supply chain) biedt studenten inzicht in logistieke processen. De opleidingsonderdelen van deze cluster komen in het eerste semester, maar vooral in het tweede semester aan bod. De ondersteunende logistieke software komt in heel de opleiding aan bod in het cluster Logistieke software en bouwt op in moeilijkheidsgraad: zo beginnen studenten met Excel in het eerste semester om te eindigen met APS (Advanced Planning & Scheduling) in het laatste semester.

In het derde en vierde semester komt het cluster Magazijn aan bod. Alle afstudeerrichtingen hebben kennis van 'material handling' nodig vandaar dat er zes studiepunten van deze cluster gemeenschappelijk zijn. Daarnaast zijn er binnen deze cluster 15 studiepunten specifiek voor de afstudeerrichting magazijnbeheer.

Het cluster Transport wordt hoofdzakelijk gevuld door studiepunten voor de afstudeerrichtingen en in het cluster Integratie integreren studenten al het geleerde in een reële arbeidssituatie. Deze integratie op de werkplek wordt afgewisseld met leren op de hogeschool en kent een duidelijke opbouw. Studenten starten met observeren tijdens bedrijfsbezoeken en door middel van opdrachten en een simulatie. Vanaf het tweede semester voert de student onder begeleiding zelf ondersteunende taken uit. In het derde en vierde semester zal de student tijdens 'Integratie op de werkplek' een concreet project op de leerwerkplek uitwerken. Tijdens de 'Integratie op de werkplek' verschuift de focus naar het zelf probleemoplossend handelen. De student doet het werk van een beginnende beroepsbeoefenaar in een reële arbeidssituatie.

De concrete invulling van het werkplekleren voor de opleiding als geheel zal in de zogeheten leergemeenschap plaatsvinden, die in de aanpak van de hogeschool een belangrijke plaats inneemt. Deze leergemeenschap bestaat uit een vertegenwoordiging van docenten, studenten en werkveld en heeft tot taak het werkplekleren voor de opleiding specifiek uit te werken, onder begeleiding van onderwijskundige ondersteuning.

Het vervolgtraject naar de professionele bachelor Bedrijfsmanagement, afstudeerrichting Logistiek Management wordt in detail uitgewerkt vanaf het academiejaar 2019-2020 zodat deze volledig op punt staat op het moment dat de eerste studenten kunnen doorstromen. Om de afgestudeerde te begeleiden naar het werkveld kunnen studenten op de jobbeurs Management en Technologie die UCLL jaarlijks in het voorjaar organiseert workshops volgen, oefensollicitaties doen en de diverse beursstands bezoeken. De begeleiding van de student naar de arbeidsmarkt gebeurt onder andere door de aandacht die wordt besteed aan soft skills. Ook de veelvuldige contacten tijdens de opleiding met het werkveld (via werkpleklers) zorgen voor een “warme overdracht” van de student naar de arbeidsmarkt.

De opleiding hanteert als didactisch concept het opdrachtgestuurd leren, wat een actieve houding bij studenten bevordert. Daarbij kiest de opleiding bijpassende en uiteenlopende werkvormen. Studenten krijgen instructies, individuele opdrachten, groepsopdrachten en simulatieopdrachten waarbij de opleiding gebruik maakt van spelvormen die binnen veel logistieke opleidingen worden gebruikt. Tijdens het toelichtend gesprek werden hiervan enkele sprekende voorbeelden gegeven. In het onderwijs zal veel gebruik gemaakt worden van visueel materiaal en praktijkvoorbeelden. Tot slot maakt de opleiding ook gebruik van de online leeromgeving.

De commissie besprak met de gesprekspartners hoe de opleiding zal omgaan met de verschillende voorkennis van instromende studenten. Studenten krijgen opdrachten waarbij ze informatie moeten opzoeken en weergeven, en dit moeten toepassen, daarmee spreekt de opleiding het lerend vermogen van studenten aan. Deficiënties bij de start van de opleiding wil de opleiding remediëren door te starten bij de basisbegrippen en studenten die de leerstof al beheersen ook in te zetten voor het begeleiden en uitleggen van de leerstof aan studenten met een achterstand. Tot slot zijn er op de digitale leeromgeving Toledo ook modules beschikbaar die studenten met bepaalde deficiënties kunnen gebruiken om die deficiënties te remediëren.

Tijdens het toelichtend gesprek vernam de commissie dat het onderwijs veelal aan het einde van de namiddag gegeven zal gaan worden om zo ook werkstudenten in de gelegenheid te kunnen stellen om het onderwijs te volgen. Dit sluit ook aan bij de wijze waarop de opleiding inzet van docenten voorziet. De opleiding zal onder meer gebruik gaan maken van docenten die ook in de praktijk werkzaam zijn. Omwille van de beschikbaarheid van dit type docent is het uitvoeren van de lessen in late namiddag gunstig. De opleiding zal standaard bestaft worden met 2 VTE, bij een verwachte studentpopulatie van 20 studenten. Wie precies binnen de opleiding zullen gaan doceren is ten tijde van het toelichtende gesprek nog steeds niet bekend, maar wel noemen de gesprekspartners vele voorbeelden van personen en functionarissen die dit ook binnen de voorloper van de opleiding deden.

In professionalisering van de docenten zal worden voorzien. Deze bestaat uit cursussen die binnen de hogeschool zullen worden aangeboden. Het zal voor docenten verplicht zijn om met regelmaat aan een dergelijke cursus deel te nemen. Het aanbod van cursussen wordt mede bepaald op basis van een behoeftepeiling onder de docenten. Voorbeelden van mogelijke cursussen die tijdens het toelichtend gesprek genoemd worden zijn het werken met heterogene groepen en opdrachtgestuurd leren. De commissie adviseert ook voldoende aandacht te hebben voor de pedagogiek en didactiek eigen aan het graduaatsniveau.

Overwegingen

De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding een leeromgeving aanbiedt die qua inhoud en werkvormen de aankomende student in de gelegenheid stelt om de eindkwalificaties te realiseren. Daarbij is voldoende aandacht voor het werkpleklers en is de commissie positief over de wijze waarop daar binnen de opleiding reeds over is nagedacht. De commissie beveelt wel aan de binnen de leergemeenschap te ontwikkelen vormen van werkpleklers grote aandacht te geven.

Daarnaast beveelt de commissie aan snel werk te maken van de uitwerking van de ECTS-fiches voor de onderdelen die behoren bij de specifieke afstudeerrichtingen.

De inhoud van de opleiding sluit goed aan bij het niveau van de instromende studenten en er is een duidelijke opbouw in het programma voorzien, waardoor studenten op een hoger niveau gebracht worden. De onderwijsmethoden sluiten aan bij het doelpubliek en de aard van de opleiding. Hoewel de opleiding zich met name richt op de generatiestudent, heeft men ook indachtig de werkstudent al enige voorzieningen getroffen die het deze student vergemakkelijken de opleiding te doorlopen. De commissie beveelt de opleiding aan om daar nog uitgebreider mogelijkheden voor te zoeken, bijvoorbeeld door aanbod van een programma dat in drie jaar doorlopen kan worden en waarbij elk jaar 40 - 45 ECTS bedraagt, of door het aanbieden van meer blended learning waardoor studenten onderwijs van thuis kunnen volgen.

De commissie vindt de beoogde personeelsinzet voldoende en de tijdens het toelichtend gesprek genoemde mogelijke docenten, alsmede de docenten die in de bijlagen van het informatiedossier genoemd zijn, geven blijk van een duidelijke visie op het soort docent dat de opleidingsvisie zal kunnen uitdragen en in de lespraktijk realiseren. Tot slot geeft de opleiding een heldere beschrijving met concrete voorbeelden van hoe het werkplekleren binnen de opleiding zal worden opgebouwd.

Resumerend komt de commissie tot de conclusie dat de opleiding een complete aanpak voorstelt.

Oordeel: voldoende

2.3 Generieke kwaliteitswaarborg 3: te realiseren eindniveau

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van beoordeling, toetsing en examinering, waardoor zij nagaat of de beoogde leerresultaten worden bereikt.

Bevindingen

Om de opleidings specifieke leerresultaten te evalueren, streeft de opleiding naar een goede mix van toetsvormen. Kennistoetsen (mondeling en schriftelijk), groepswerken en verslagen van opdrachten zijn vormen die aan bod komen. De opleiding heeft in een matrix vastgelegd in welke opleidingsonderdelen welke leerresultaten getoetst zullen worden. In de ECTS-fiches zijn de toetsvormen opgenomen. De regels en richtlijnen omtrent het toetsen en examinering zijn vastgelegd in het Onderwijs en Examenreglement (OER). Ten behoeve van de graduaatsopleiding zullen er dringend aanpassingen in het OER gemaakt moeten worden.

Met het oog op de specifieke doelgroep opteert de opleiding voor het werken met permanente evaluatie via formatieve feedback. Zowel kennis als vaardigheden en attitudes worden daarbij steeds in een authentieke context geëvalueerd zodat de evaluatie praktijkgericht gebeurt. Ten behoeve van gelijke beoordeling door verschillende docenten heeft de opleiding een quoteringsstabel ontwikkeld die als instrument gebruikt kan worden bij het geven van een beoordeling. Tijdens het toelichtend gesprek bleek dat de opleiding daarnaast voornemens is om becijfering vaker te laten plaatsvinden door duo's van docenten, of duo's bestaande uit een vertegenwoordiging van het werkveld en een docent, zo vernam de commissie tijdens het toelichtend gesprek.

De afsluitende toetsing gebeurt tijdens de 'Integratie op de werkplek' in het laatste semester. De student draait mee op de werkplek en er wordt van hem verwacht dat hij dezelfde taken opneemt als zijn collega's (op het niveau van de beginnende beroepsbeoefenaar). Het project wordt door de opleiding en het bedrijf samen ontwikkeld en aangestuurd door het bedrijf.

Een student bewijst dat hij er op geïntegreerde wijze in slaagt om met de kennis, vaardigheden en attitudes die hij tijdens de opleiding heeft verworven, een voor het werkveld bruikbare opdracht te realiseren. De student zal onder begeleiding van een docent en een bedrijfsmentor een logistieke of transportproblematiek analyseren, oplossingen voorstellen en mee helpen implementeren.

Ten behoeve van permanente evaluatie zal de opleiding regelmatig voorzien in feedback aan studenten, zowel door summatieve toetsing als door formatieve toetsing. Aan de hand van de feedback wordt met de student gekeken naar mogelijkheden om te verbeteren, die opnieuw beoordeeld zullen worden. Hierbij speelt de reflectie, met name het kritisch terugblikken op het eigen functioneren en het effect ervan op zichzelf, een belangrijke rol. De opleiding introduceert het portfolio, dat daarin een belangrijke rol zal spelen, aan de start van het werkplekleren. Gezien het belang van direct bewijs en directe feedback zal de opleiding naar geschikte digitale middelen zoeken om het geven van feedback te faciliteren. De opleiding verkent daarbij ook de mogelijkheden van de moderne techniek en het in gebruik zijnde leerplatform, door het mogelijk te maken foto's en filmpjes te gebruiken bij het aanleggen van het portfolio.

Door de hogeschool wordt gekeken naar mogelijkheden om studenten op hun werkplek door middel van een gebruiksvriendelijke online tool die toegankelijk is voor zowel voor de student als de werkplekmentor te voorzien van feedback. Dit werkt drempelverlagend ten opzichte van de klassieke papieren evaluatiebundels of invuldocumenten die via email worden verspreid. Tevens biedt een online tool de kans om 'just-in-time' te werken. De student zal in de digitale omgeving kunnen aanvinken hoe en aan welke leerdoelen hij heeft gewerkt. Hier kunnen de werkplekmentor en eventuele andere collega's die met de student werken feedback op geven. Zo kunnen er tijdig verbeteracties voor de student geformuleerd worden. Voor werkstudenten wordt er eveneens gezocht naar een soortgelijke oplossing, die ook hen in staat stelt om op meer flexibele wijze aan te tonen dat bepaalde kwalificaties behaald zijn en feedback te ontvangen op geleverde prestaties.

Overwegingen

De commissie stelt vast dat er door de opleiding is nagedacht over de opzet van toetsing binnen de opleiding, de concrete toetsvormen die gebruikt zullen worden en de manier waarop de opleiding zal stimuleren dat toetsing betrouwbaar en valide is. De commissie stelt vast dat delen van de toetsing nog niet uitgewerkt zijn maar heeft op basis van de gesprekken en het informatiedossier vertrouwen in een degelijke uitwerking van de voorgenomen toetspraktijk. De commissie beveelt aan, gezien de beoogde startdatum van de opleiding, de uitwerking spoedig tot stand te brengen. De commissie beveelt de opleiding tevens sterk aan om de specifieke regelingen voor de graduaatsopleiding heel duidelijk zichtbaar op te nemen in de OER.

Oordeel: voldoende

2.4 Generieke kwaliteitswaarborg 4: opzet en organisatie van de interne kwaliteitszorg

De opzet en de organisatie van de interne kwaliteitszorg is gericht op een systematische borging en verbetering van de opleiding waar de relevante stakeholders bij betrokken worden.

Bevindingen

Er wordt een Permanente Opleidingscommissie (POC) opgericht voor de opleiding, die vanuit een diverse samenstelling waakt over de inhoudelijke kwaliteit van het aangeboden onderwijs, inclusief het opvolgen van beleidslijnen en –prioriteiten, uitwerken van kwaliteitszorg, toetsbeleid, taalbeleid, organiseren van studie- en trajectbegeleiding.

Verder zal in de leergemeenschap nauw worden samengewerkt met het werkveld door regelmatig overleg, expertisedeling, uitwisseling van ervaringen en kritisch nadenken over het curriculum en het praktijkconcept. Dit wordt dan ook structureel ingebed in de werking en het kwaliteitszorgsysteem van de opleiding.

Om de kwaliteit van de opleiding te borgen wordt door de opleiding, net zoals door de andere opleidingen van UCLL, een beleidsplan opgemaakt en de nodige feedback verzameld door een systematische inzet van kwaliteitszorgonderzoeken (eens per jaar) bij de verschillende actoren en door monitoring op basis van kwantitatieve gegevens. Op die manier zal de POC over de nodige gegevens beschikken om de kwaliteit van de opleiding op te volgen, te borgen en, waar nodig, te verbeteren. De opleiding zal zowel kwantitatieve bevestigingen bij verschillende stakeholders, inclusief studenten en alumni, inzetten als kwalitatieve focusgroepen organiseren.

Voorts zal de opleiding onderworpen zijn aan thematische kwaliteitsbewaking. Hiertoe zal het directieteam een thema selecteren op basis van de missie, visie en strategie van de instelling. Elke opleiding zal een analyse maken van de stand van zaken van dit thema dat beoordeeld zal worden door experts. De uitkomsten hiervan worden opgenomen in het opleidings specifieke beleidsplan.

Uit het toelichtende gesprek blijkt dat de opleiding in de eerste fase zal werken aan de profilering van de opleiding, het optimaliseren van het werkplek en het professionaliseringsbeleid.

De POC zal aangaande de toetsing in het programma geïnformeerd worden door een toetscommissie die de verantwoordelijkheid heeft om te waken over de kwaliteit van de toetsing. Tijdens het toelichtend gesprek blijkt dat de POC zal bestaan uit vertegenwoordigers vanuit de opleiding, het werkveld en de studenten. Tevens suggereerden de gesprekspartners tijdens het toelichtend gesprek om een student deel uit te laten maken van de toetscommissie, die ook op voorhand de toetsing op kwaliteit zal doornemen.

Minstens eenmaal per jaar wordt binnen de opleiding een stand van zaken opgemaakt. Dit gebeurt binnen de reguliere werking met gebruik van beschikbare gegevens. Belangrijk hierbij is dat er externen zullen worden betrokken om de blik te verruimen.

Overwegingen

De commissie stelt vast de structuren voor de kwaliteitszorg aanwezig zijn en dat de opleiding in algemene zin heeft nagedacht over de wijze waarop de kwaliteit van de opleiding geborgd kan worden. Het systeem van interne kwaliteitszorg van de instelling is daartoe dienstig. De commissie is positief over de rol die daarbij wordt toegewezen aan het werkveld en andere externen. Ook het oprichten van een toetscommissie vindt de commissie positief, enkel wil het hierbij aandacht vragen voor het degelijk uitdenken van welke geledingen hierin zullen zetelen en hoe de samenwerking precies zal verlopen. Tevens vindt de commissie het een positief gegeven dat niet alleen vanuit kwantitatieve indicatoren wordt gewerkt, maar dat ook meer kwalitatieve zaken die gerelateerd zijn aan de onderwijsvisie aan de orde worden gesteld in de kwaliteitszorg.

Oordeel: voldoende

2.5 Eindoordeel

De commissie beoordeelt elk van de generieke kwaliteitswaarborgen als voldoende en bijgevolg is ook het eindoordeel voor de opleiding Graduaat in het transport en de logistiek voldoende.

Door de opleiding is zorgvuldig nagedacht over de visie op en invulling van het onderwijs. De voor het onderwijs aanwezige bouwstenen vormen daardoor een coherent geheel. De opleiding heeft de opleidingsspecifieke leerresultaten uitgewerkt en een duidelijke voorstelling van het niveau waarop studenten de leerresultaten zullen beheersen, alsmede van de internationale context. De opleiding heeft een onderwijsprogramma uitgewerkt met daarin voldoende aandacht voor het werkplekleren. Het didactisch concept van de opleiding past bij de studentenpopulatie. De opleiding houdt rekening met verschillende achtergronden van die populatie, maar het onderwijs is omwille van de dagopleiding, bij uitstek geschikt voor generatiestudenten en werkzoekers. Over de toetsing is door de opleiding evenzeer goed nagedacht, de uitwerking ervan moet in belangrijke mate nog plaatsvinden. Door middel van het systeem van kwaliteitszorg is voorzien in processen en instrumenten ten aanzien van evaluatie van de kwaliteit van het onderwijs. De mate waarin over de rollen en taken van de verschillende hierbij betrokken raden en commissies is nagedacht, is nog beperkt.

3 Beoordelingsproces

De beoordeling werd uitgevoerd aan de hand van het “Kader Toets Nieuwe HBO5-Opleiding (omvorming)”, zoals bekrachtigd door de Vlaamse regering op 28 april 2017.

De commissie heeft zich aan de hand van de door de opleiding verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid. Voorafgaand aan het vooroverleg heeft elk commissielid de eerste indrukken opgemaakt en werden prioritaire vragen opgesteld.

Tijdens een vooroverleg op 4 februari 2019 heeft de commissie alle verkregen informatie besproken en heeft zij tevens het toelichtend gesprek voorbereid.

Het toelichtend gesprek vond plaats op een opleidingsonafhankelijke locatie te Brussel op 4 februari om 10.00 uur. De onderstaande gesprekspartners namen hieraan deel:

- **Patrick Willems**
- **Luk De Roy**
- **Benny Smets**
- **Inez Castermans**
- **Hilde Bottu**

Tijdens dit gesprek zijn de vraagpunten van de commissie aan de orde gesteld.

Tijdens een besloten nabespreking op 4 februari heeft de commissie alle verkregen informatie besproken en vertaald naar een oordeel op de vier generieke kwaliteitswaarborgen en een eindoordeel. De commissie heeft deze conclusie in volledige onafhankelijkheid genomen.

Het totaal aan beschikbare gegevens is verwerkt tot een ontwerp van adviesrapport dat naar alle commissieleden werd verstuurd. De feedback van de commissieleden is verwerkt. Het door de voorzitter vastgestelde adviesrapport werd naar de NVAO gestuurd op 11 maart 2019.

4 Overzicht oordelen

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het oordeel van de commissie uit hoofdstuk 2 weer.

Generieke kwaliteitswaarborg	Oordeel
1. Beoogd eindniveau	Voldoende
2. Onderwijsleeromgeving	Voldoende
3. Te realiseren eindniveau	Voldoende
4. Opzet en organisatie van de interne kwaliteitszorg	Voldoende
Eindoordeel	Voldoende

Bijlage 1: Basisgegevens over de opleiding

Partner samenwerkingsverband	HBO5 Leuven
Adres, telefoon, e-mail, website instelling	Geldenaaksebaan 355 – 3001 Heverlee
Naam, functie, telefoon, e-mail contactpersoon	Hilde Bottu, Beleidsadviseur graduaatsopleidingen
Partner samenwerkingsverband	CVO Mobyus
Adres, telefoon, e-mail, website instelling	Geldenaaksebaan 355 – 3001 Heverlee
Status instelling	Ambtshalve geregistreerd
Naam opleiding (graad, kwalificatie)	Graduaat in het transport en de logistiek
Afstudeerrichtingen	<ul style="list-style-type: none"> • Wegvervoer • Luchtvracht • Magazijnbeheer • Spoorvervoer • Terminalbeheer • Douanedeclassificatie
Niveau en oriëntatie	Hoger beroepsonderwijs niveau 5 (HBO5)
(Bijkomende) titel	Gegradueerde in het transport en logistiek
(Delen van) studiegebied(en)	Handelswetenschappen en bedrijfskunde
ISCED benaming van het studiegebied	10 services
Onderwijstaal	Nederlands
De vestiging waar de opleiding wordt aangeboden	Leuven
Studieomvang (in studiepunten)	120
Nieuwe opleiding voor Vlaanderen	Ja, HBO5 omvorming
HBO5-opleiding(en) van waaruit wordt omgevormd tot de nieuwe opleiding	Graduaatsopleiding logistiek
Aansluitingsmogelijkheden en mogelijke vervolgoopleidingen	Professionele bachelor Bedrijfsmanagement, <ul style="list-style-type: none"> • afstudeerrichting Logistiek Management

Bijlage 2: Domeinspecifieke leerresultaten (DLR)

1. De gegradueerde past algemene theoretische logistieke kennis toe in de domeinen transport en magazijnbeheer en schat de invloed in van andere processen en schakels van de logistieke keten op de logistieke processen waarbij de gegradueerde zelf betrokken is.
2. De gegradueerde analyseert eenvoudige logistieke processen en technieken en doet verbetervoorstellen. De gegradueerde werkt mee aan de implementatie van verbeteringen met het oog op effectiviteit, efficiëntie, kwaliteit, veiligheid en milieu.
3. De gegradueerde communiceert effectief en zakelijk over de logistieke processen waarbij hij betrokken is zowel intern als extern in de gangbare bedrijfstaal.
4. De gegradueerde werkt constructief en flexibel in team, stuurt andere teamleden operationeel aan en rapporteert over de resultaten in functie van de logistieke doelstellingen van het bedrijf.
5. De gegradueerde stuurt zijn eigen ontwikkeling en handelt professioneel, ethisch en maatschappelijk verantwoord.

DLR specifiek voor de afstudeerrichting Wegvervoer

6. De gegradueerde beheert operationele logistieke transportprocessen en – middelen, rekening houdend met kosten en overeengekomen servicelevel met de klant, in overeenstemming met de bedrijfsdoelen, KPI's en geldende wet- en regelgeving en technische mogelijkheden.
7. De gegradueerde voert de planning uit van het wegvervoer.
8. De gegradueerde verwerkt administratief de informatiestroom verbonden aan het wegvervoer.
9. De gegradueerde werkt mee aan de operationele afhandeling van de belading in het wegvervoer, rekening houdend met de technische en veiligheidsaspecten.

DLR specifiek voor de afstudeerrichting Spoorvervoer

6. De gegradueerde beheert operationele logistieke transportprocessen en – middelen, rekening houdend met kosten en overeengekomen service level met de klant, in overeenstemming met de bedrijfsdoelen, KPI's en geldende wet- en regelgeving en technische mogelijkheden.
7. De gegradueerde voert de planning uit van het spoorvervoer.
8. De gegradueerde verwerkt administratief de informatiestroom verbonden aan het spoorvervoer.
9. De gegradueerde werkt mee aan de operationele afhandeling van de belading in het spoorvervoer, rekening houdend met de technische en veiligheidsaspecten.

DLR specifiek voor de afstudeerrichting Luchtvracht

6. De gegradueerde beheert operationele logistieke transportprocessen en – middelen, rekening houdend met kosten en overeengekomen servicelevel met de klant, in overeenstemming met de bedrijfsdoelen, KPI's en geldende wet- en regelgeving en technische mogelijkheden.
7. De gegradueerde voert de planning uit van de luchtvracht.
8. De gegradueerde verwerkt administratief de informatiestroom verbonden aan de terminaloperaties.
9. De gegradueerde werkt mee aan de operationele afhandeling van grondoperaties bij vertrek en aankomst van een vliegtuig, rekening houdend met de technische en veiligheidsaspecten.

DLR specifiek voor de afstudeerrichting Terminalbeheer

6. De gegradueerde beheert operationele logistieke transportprocessen en – middelen, rekening houdend met kosten en overeengekomen servicelevel met de klant, in overeenstemming met de bedrijfsdoelen, KPI's en geldende wet- en regelgeving en technische mogelijkheden.
7. De gegradueerde voert de planning uit van de terminaloperaties.
8. De gegradueerde verwerkt administratief de informatiestroom verbonden aan de terminaloperaties.
9. De gegradueerde werkt mee aan de operationele afhandeling van terminaloperaties bij vertrek en aankomst van een schip, rekening houdend met de technische en veiligheidsaspecten.

DLR specifiek voor de afstudeerrichting Magazijnbeheer

6. De gegradueerde beheert de voorraad, volgt deze op, stelt (toekomstige) tekorten vast en neemt acties om de voorraad tijdig te laten aanvullen rekening houdende met kosten, levercondities, servicelevels en bedrijfsdoelen, KPI's)
7. De gegradueerde beheert operationele logistieke magazijn- en material handling-processen en – middelen rekening houdend met kosten en overeengekomen servicelevel met de klant, dit in overeenstemming met de bedrijfsdoelen, KPI's en geldende wet- en regelgeving en technische mogelijkheden.
8. De gegradueerde verwerkt administratief de informatiestroom verbonden aan de magazijnprocessen.

DLR specifiek voor de afstudeerrichting Douanedeclaraties

6. De gegradueerde informeert en adviseert over de formaliteiten m.b.t. internationale handelstransacties en wikkelt deze af op basis van inzicht in internationale handelstechnieken en conform de toepasselijke regelgeving? De gegradueerde heeft basisinzicht in het handels- en douanebeleid van de Europese Unie en volgt recente ontwikkelingen op.
7. De gegradueerde deelt goederen in op basis van warenkennis, kennis van de goederennomenclaturen en kennis van het douanetarief om de correcte douaneformaliteiten te kunnen toepassen. De gegradueerde consulteert hiervoor de relevante databanken en informatiebronnen.
8. De gegradueerde bereidt douaneaangiften voor, verzamelt de vereiste documenten, dient aangiften in, verwerkt ze en volgt ze op.

Datum validatie: 10 december 2018

Bijlage 3: Samenstelling visitatiecommissie

De beoordeling is gebeurd door een visitatiecommissie aangesteld door de NVAO. Deze is als volgt samengesteld:

Johan Veeckman (*voorzitter*) doctor in de wetenschappen, was tot 2017 algemeen directeur van de Arteveldehogeschool in Gent. Voor zijn aantreden was hij achtereenvolgens docent en directeur van het Hoger Technisch Instituut Sint-Lieven in Gent, hoogleraar, departementshoofd en regiodirecteur in KaHo Sint-Lieven. Johan Veeckman was voorzitter van de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA) en zes jaar voorzitter van de raad hoger onderwijs van de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR). Hij was ondervoorzitter van de Vlaamse universiteiten en hogescholen raad (VLUHR).

Prof. Dr. Em. Jules Pieters (*commissielid*) is emeritus-hoogleraar (sinds 2012) Toegepaste Psychologie met bijzondere aandacht voor leren en instructie aan de Universiteit Twente. In 1980 gepromoveerd in de sociale wetenschappen en in 1991 benoemd tot hoogleraar Instructietechnologie. In 2002 is zijn leerstoel omgezet in Toegepaste Psychologie. Hij was van 1995 tot 2002 decaan van de Faculteit Toegepaste Onderwijskunde en van 2002 tot 2009 directeur van de opleiding Psychologie. Van 2007 tot 2012 was hij tevens voorzitter van de vakgroep Curriculumontwerp & Onderwijsinnovatie en wetenschappelijk directeur van het Instituut Universitaire Lerarenopleiding ELAN. Bijkomend heeft hij zich geëngageerd in diverse beroepsverenigingen aangaande het domein van onderwijskunde en psychologie en heeft hij een ruime ervaring in beoordelingscommissies voor hoger onderwijs, dit zowel voor toetsen nieuwe opleiding als voor beoordelingen van bestaande opleidingen.

Mieke Damen (*commissielid*) is Lid Raad van Toezicht bij IDA Foundation en lid van de Programma commissie bij Dinalog (Dutch Institute for Advanced Logistics). Verder fungeert ze als voorzitter Imago en Instroom in de Topsector Logistiek van Nederland.

Willem van Gansen (*student-commissielid*) is student Informatica aan Hogeschool Vives te Kortrijk.

De commissie werd bijgestaan door:

- **Roxanne Figueroa Arriagada**, beleidsmedewerker Vlaanderen NVAO, procescoördinator.
- **Jetse Siebenga**, zelfstandige, extern secretaris.

Alle commissieleden, de procescoördinator en de secretaris hebben een onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring ingevuld en ondertekend waarmee zij tevens instemmen met de NVAO gedragscode.

Bijlage 4: Overzicht van de bestudeerde documenten

Informatiedossier opleiding

- Informatiedossier TNO HBO5 omvorming Graduaat in de Accounting Administration - samenwerkingsverband HBO-5 Leuven

Verplichte bijlagen bij het informatiedossier

- Domeinspecifieke leerresultaten
- Opleidings specifieke leerresultaten
- Schematisch programma-overzicht
- Inhoudsbeschrijving van de programmaonderdelen (ECTS-fiches)
- Verklaring op eer
- Overzicht van de contacten met het werkveld
- Onderwijs- en examenregeling
- EVC/EVK procedure
- Aanvullingstrajecten naar een bachelordiploma
- Rapport van de Commissie Hoger Onderwijs
- Visietekst werkpleklers
- Toetsmatrix
- Kader kwaliteitszorg

Documenten beschikbaar gesteld tijdens het toelichtend gesprek

- Plan van aanpak vormgeving werkplekleertrajecten

